

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/225/2019
Identifikačné číslo spisu: 2114229251
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2114229251.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky spore žalobcov 1/ N.. T. W., L., bývajúceho v O., P. XXXX/XX, 2/ L. Y., bývajúcej v T., B. XX, obaja zastúpení Mgr. Jurajom Trokanom, advokátom v Trnave, Vajanského 10, proti žalovanej KARTAGO TOURS, a.s., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/B, IČO: 31 371 205, zastúpenému Bukovinský & Chlipala, s.r.o., advokátska kancelária v Bratislave, Svätoplukova 30, o zaplatenie 1 994,23 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 27 C 273/2014, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. februára 2019 sp. zn. 24 Co 143/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca 1/ sa žalobou voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 1 031,76 eur titulom zľavy z ceny zájazdu vo výške 851,76 eur, pozostávajúcej zo zľavy vo výške 563,94 eur (za dve osoby) a za dva dni strávené sťahovaním medzi hotelmi v plnej výške 288,72 eur (za dve osoby) a titulom nemajetkovej ujmy, tzv. „straty radosti z dovolenky“ 180,- eur (za dve osoby), úrok z omeškania si uplatnil po doručení odpovede žalovanej na reklamáciu. Žalobkyňa 2/ sa žalobou voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy 962,457 eur titulom zľavy z ceny zájazdu 782,47 eur, pozostávajúcej zo zľavy vo výške 499,20 eur (za dve osoby) a za dva dni strávené sťahovaním medzi hotelmi v plnej výške 256,- eur (za dve osoby) a za ubytovanie vo vedľajšej budove 3 dni z rozdielu ceny 50,- eur za osobu a noc vo výške 27,27 eur (za dve osoby) a titulom nemajetkovej ujmy, tzv. „straty radosti z dovolenky“ 180,- eur (za dve osoby), úrok z omeškania si uplatnila uplynutím 30 dní od uplatnenia reklamácie v cestovnej agentúre, cez ktorú si objednala zájazd. Svoju žalobu odôvodnili tým, že žalobca 1/ ako objednávateľ 21. augusta 2014 prostredníctvom cestovnej agentúry uzatvoril zmluvu o obstaraní zájazdu aj v prospech spolucestujúcej manželky, predmetom ktorej zmluvy bolo zakúpenie zájazdu do Grécka, Zakynthos v termíne od 29. augusta 2014 do 9. septembra 2014, ubytovanie v hoteli Astir Palace - vedľajšia budova, strava all inclusive, spolu za dve osoby 1 588,- eur. Žalobkyňa 2/ ako objednávateľ 25. augusta 2014 prostredníctvom cestovnej agentúry uzatvorila zmluvu o obstaraní zájazdu aj v prospech

spolucestujúceho manžela, predmetom ktorej zmluvy bolo zakúpenie zájazdu do Grécka, Zakynthos v termíne od 29. augusta 2014 do 9. septembra 2014, ubytovanie v hoteli Astir Palace - vedľajšia budova, strava all inclusive, spolu za dve osoby 1 445,- eur. Po prilete do Grécka 29. augusta 2014 delegátka žalobcom oznámila, že budú ubytovaní v inom než objednanom hoteli a v inej lokalite a títo prijali náhradné ubytovanie v hoteli Imperial, do ktorého sa nast'ahovali. Následne žalobca 1/ a manžel žalobkyne 2/ spísali 31. augusta 2014 reklamačné protokoly s delegátkou žalovanej, v ktorých vytkli vady ubytovania a stravy a uplatnili vrátenie plnej sumy za počet dní strávených v hoteli Imperial. Po návrate žalobca 1/ spísal nový reklamačný protokol v cestovnej kancelárii, u ktorej zakúpil zájazd, v ktorej vytkol rovnaké vady a domáhal sa vrátenia plnej sumy za počet dní strávených v hotely Imperial a cestovná kancelária, u ktorej zakúpila zájazd žalovaná 2/, postúpila žalovanej listom z 12. septembra 2014 reklamáciu spísanú s delegátkou počas dovolenky spolucestujúcim (manželom) žalobkyne 2/. Žalovaná reklamácie listami zo 14. októbra 2014 neuznala.

2. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 25. septembra 2017 č. k. 27 C 273/2014 - 214 I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 174,27 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z istiny od 19. októbra 2014 do zaplatenia; II. žalobu vo zvyšku zamietol; III. uložil žalobcovi 1/ povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 66,22 %; IV. uložil žalobkyne 2/ povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 13, § 52 ods. 2, § 53 ods. 2, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2, § 563, § 741a, § 741i ods. 1, 2, 3, § 741k zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 6, § 8 ods. 1, 2, 3 zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 281/2001 Z.z.“) uviedol, že žalobcom 1/ a manželom žalobkyne 2/ spísané reklamačné protokoly z 31. augusta 2014 boli bez vyčíslenia a tieto boli spísané výlučne nimi a len oni a delegátka ich podpísali. Podľa názoru súdu prvej inštancie, svoje právo na reklamovanie väd zájazdu si žalobca 1/ a spolucestujúci žalobkyne 2/ uplatnili u žalovanej v prekluzívnej lehote, ktorá uplynula 9. decembra 2014, avšak zdôraznil, že spolucestujúca žalobcu 1/, ktorá je rovnako objednávateľkou zájazdu, a žalobkyňa 2/ si svoje právo z titulu vadne poskytnutého plnenia voči žalovanej v prekluzívnej lehote neuplatnili. Preto v tejto súvislosti súd prvej inštancie uzavrel, že spolucestujúci žalobcov nie sú stranami tohto sporu a z tohto titulu žalobu v časti týkajúcej sa uplatnených nárokov žalobkyňou 2/ z dôvodu preklúzie zamietol, a to v celom rozsahu ňou uplatnených nárokov z titulu zľavy z ceny zájazdu vrátane nárokov, ktoré si uplatnila za spolucestujúcu osobu - manžela, nakoľko tento nie je stranou sporu. Z rovnakého dôvodu súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti, kde sa žalobca 1/ domáhal zľavy z ceny zájazdu za svoju manželku - spolucestujúcu. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca 1/ bol 6 nocí ubytovaný v hoteli Imperial a náhradný hotel je vzdialený od objednaného hotela 20,6 km, je umiestnený na svahu, prístup na pláž len po schodoch alebo v časti cesty výťahom, najbližšia obec od hotela bola vzdialená 1,4 km, pričom v nej nie sú obchodné a ani zábavné centrá. Podľa kategorizácie bol náhradný hotel vyššej kategórie ako objednaný hotel s tým však, že žalobcom 1/ objednaný hotel je blízko letiska, s priamym prístupom na pláž bez schodov, je blízko centra Laganos 500 m a od mesta Zakynthos vzdialený 7 km, kde sa nachádza i letisko. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že primeranou zľavou vzhľadom na zistené nedostatky z vytknutých žalobcom 1/ je 50 % zo základnej ceny za 6 dní, t. j. 174,27 eur (639,- eur : 11 dní x 6 dní = 348,54 eur z toho 50 %), zaplatenej a keďže si žalobca v reklamácii v prekluzívnej lehote neuplatnil zľavu za sťahovanie v dvoch dňoch z hotela Imperial do Poseidonu a následne do objednaného hotela, súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol. Súd prvej inštancie pri určovaní výšky primeranej zľavy nevychádzal z Frankfurtskej tabuľky, ktorú nepovažoval za záväznú, a preto žalobcom 1/ uplatnené zľavy za vady podľa tejto tabuľky, napr. chýbajúce reštaurácie, chýbajúca zábava, obchody, zlá organizácia služieb delegátky, nezohľadnil, pretože ich v reklamácii nevytkol. Ohľadne uplatnenej nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie najprv zdôraznil, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby, ktorou sa domáhajú nemajetkovej ujmy za svojich spolucestujúcich, nakoľko ide o ich osobnostné právo, a vo zvyšku uplatneného nároku žalobcov 1/ a 2/ z titulu nemajetkovej ujmy s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 24. augusta 2015 sp. zn. 4 Cdo 468/2014 ako aj nález Ústavného súdu SR z 19. apríla 2016 sp. zn. III. ÚS 228/2016 - 14 konštatoval, že v súčasnosti nie je možné v zmluvných vzťahoch medzi občanmi a

právnickými osobami (cestovnými kancelármi) aplikovať právo na ochranu osobnosti so všetkými dôsledkami, lebo tomu bráni špeciálne zákonné ustanovenie (osobitná úprava zmluvy o obstaraní zájazdu podľa § 741a až § 741k Občianskeho zákonníka), ktoré nemožno zlučovať s § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

3. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ rozsudkom z 13. februára 2019 sp. zn. 24 Co 143/2018 I. odvolanie žalobcu 1/ proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 386 písm. b/ C.s.p. odmietol; II. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v časti nároku žalobcu 1/ na zaplatenie sumy 251,61 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 251,61 eur od 19. októbra 2014 do zaplatenia a vo výroku III. podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec mu vrátil v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vo zvyšnej časti výrok II. a výrok IV. rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil; III. žalovanej priznal voči žalobkyni 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení svojho rozhodnutia úvodom uviedol, keďže žalobca 1/ podal odvolanie proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo jeho žalobe v časti zaplatenia sumy 174,27 eur s príslušenstvom vyhovené a toto rozhodnutie v tejto časti preto nebolo vydané v jeho neprospech (§ 359 C.s.p.), nie je osobou oprávnenou podať odvolanie v tejto časti. Ako ďalej odvolací súd uviedol, žalobcovia nepreukázali svoju aktívnu vecnú legitímáciu vo vzťahu k nároku na zaplatenie zľavy z ceny zájazdu za spolucestujúcich manželov a v tejto súvislosti s poukazom na kogentné ustanovenie § 5 zákona č. 281/2001 Z.z. zdôraznil, že zmluvu o obstaraní zájazdu uzavreli žalobcovia 1/ a 2/ súčasne v prospech tretích osôb - rodinných príslušníkov (manželky žalobcu 1/ a manžela žalobkyně 2/), ktorí v dôsledku tejto skutočnosti rovnako nadobudli postavenie objednávateľov zájazdu a nie je žiaden dôvod zužovať pojem objednávateľ zájazdu iba na osobu, ktorá podpísala zmluvu o obstaraní zájazdu. Odvolací súd bol zároveň toho názoru, že aktívna vecná legitímácia je daná u subjektu, ktorému patrí uplatňované právo podľa hmotného práva, jej nedostatok nemožno zhojiť procesným, ani zákonným zastupovaním oprávneného subjektu, nakoľko tieto nemajú žiaden vplyv na hmotnoprávne postavenie oprávnených subjektov, a preto žalobcom nesvedčí právo aj pre ich manželov uplatňovať nároky vyplývajúce z porušenia zmluvných záväzkov žalovaným, pretože zastupovanie manžela v súdnom konaní nie je zastupovaním v bežných veciach (R 14/1978). Ako odvolací súd ďalej uviedol, žalobkyňa 2/ si ako jeden z objednávateľov oprávnených reklamovať jej vadne poskytnuté plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu - na rozdiel od svojho manžela - svoje nároky neuplatnila u žalovanej v zákonom stanovenej 3-mesačnej lehote po skončení zájazdu, a preto došlo k preklúzii tohto práva a už sa ho nemožno dovolať na súde. Ohľadne uplatnených nárokov žalobcu 1/ a žalobkyně 2/ na imateriálnu ujmu (strata radosti z dovolenky) aj za svojich spolucestujúcich manželov odvolací súd konštatoval nedostatok ich aktívnej vecnej legitímácie vo vzťahu k týmto nárokom, nakoľko ide o osobnostné právo, ktoré je absolútnym subjektívnym právom fyzickej osoby, ktoré pôsobí proti všetkým (erga omnes) a je vždy spojené s konkrétnou fyzickou osobou (ius personalissimus). Znamená to, že práva na ochranu osobnosti sa môže v súdnom konaní domáhať len fyzická osoba, ktorej osobnostné právo bolo porušené alebo ohrozené. Nárok samotných žalobcov 1/ a 2/ na ich imateriálnu ujmu odvolací súd považoval taktiež za neopodstatnený z dôvodu, že Občiansky zákonník v ustanoveniach § 741a až § 741k obsahuje osobitnú úpravu zmluvy o obstaraní zájazdu, a preto nemožno zamieňať ich nárok podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka s nárokmi žalobcov. Ohľadne časti nároku výlučne žalobcu 1/ na zaplatenie zľavy z ceny zájazdu sume 251,61 eur s príslušenstvom (uplatnený nárok žalobcu na zľavu z ceny zájazdu v sume 425,88 eur - priznaná zľava z ceny zájazdu pre žalobcu 1/ v sume 174,27 eur s príslušenstvom) považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné, nakoľko z jeho odôvodnenia nie sú zrejmé relevantné myšlienkové postupy a úvahy, ktoré viedli súd prvej inštancie k takémuto spôsobu rozhodnutia (vyhovenie v časti o zaplatenie 174,27 eur s príslušenstvom a zamietnutie v časti o zaplatenie 251,61 eur s príslušenstvom), a preto v tejto časti je jeho rozhodnutie zaťažené vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd zároveň vyslovil, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne vec v zrušenom rozsahu prejednať, posúdiť žalobou uplatnený nárok v zrušenom rozsahu vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, výsledky vykonaného dokazovania komplexne vyhodnotiť a potom vo veci znova rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Záverom odvolací súd vo vzťahu k výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie o

nároku na náhradu trov konania žalovanej proti žalobkyňi 2/ nepovažoval odvolanie žalobkyne 2/ za opodstatnené, keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti nijako nespochybnila. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v časti celého II. výroku a s ním súvisiaceho III. výroku podal žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie s tým, že súdy im nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a zároveň, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa súdy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.). Namietali, že súd prvej inštancie a ani odvolací súd vôbec nevysvetlili, z akého dôvodu nemá hlavná zmluvná strana (žalobcovia) právo sa domáhať nárokov z danej zmluvy o obstaraní zájazdu a konštatovali, že spotrebiteľ by mal mať úžitok z ochrany bez ohľadu na to, či je priamo zmluvnou stranou, príjemcom služieb alebo členom skupiny, ktorá v zastúpení ďalšej osoby uzatvorila zmluvu vo vzťahu k balíku služieb. Podľa dovolateľov, súdy nižších inštancií tiež riadne neodôvodnili, prečo pri 50 % vadnom poskytnutí služieb nemajú nárok na nemajetkovú ujmu - stratu radosti z dovolenky a boli toho názoru, že na ich strane jednoznačne došlo k strate radosti z dovolenky, pretože došlo jednoznačne k porušeniu povinností cestovnej kancelárie. Nakoniec dovolatelia konštatovali, že odvolací súd sa vôbec nevyjadril, či nútené sťahovanie medzi hotelmi je vadou služby, alebo sa jedná o stratu času a narušenie kľudného priebehu dovolenky, kedy sa podľa ich názoru neuplatňuje prekluzívna lehota. Žalobcovia 1/ a 2/ zároveň rozhodnutiu odvolacieho súdu vytýkali, že spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v otázkach a/ možnosti vymáhania nárokov zo zmluvy o obstaraní zájazdu aj za svojich spolucestujúcich (manželov), b/ možnosti domáhania sa nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky v prípade 50 % vadného poskytnutia služieb a možnosti domáhania sa nároku za stratu času pri sťahovaní sa, a c/ posúdenia, že dovolateľom nemôže byť na ťarchu nesprávne vyplnený reklamačný formulár, kde nie sú uvedení aj ich spolucestujúci (manželia). V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 258/2010, 3 Cdo 488/2015 a 4 Cdo 468/2014 a na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 747/2015, 33 Cdo 3551/2013, 25 Cdo 271/2012, či na viaceré rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky v otázke možnosti vymáhania nárokov zo zmluvy o obstaraní zájazdu aj za svojich spolucestujúcich manželov. V ďalšom dovolatelia podrobne rozobrali skutkový stav veci a vyslovili polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov navrhli napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti spolu s rozsudkom okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

5. Žalovaná sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu plne stotožnila so závermi súdov nižších inštancií v otázkach absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcov 1/ a 2/ na domáhanie sa nárokov aj za svojich spolucestujúcich, v otázke nemožnosti priznania nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky s poukazom na osobitnú úpravu § 741a až § 741k Občianskeho zákonníka, či v otázke neuplatnenia si reklamácie manželkou žalobcu 1/ a žalobkyňou 2/, a zároveň považovala dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za dostatočné. Z týchto dôvodov navrhla dovolanie žalobcov 1/ a 2/ zamietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §

420 a § 421 C.s.p.

8. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalobcovia 1/ a 2/ vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietali nesprávne zistený skutkový stav, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkom odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s

ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

18. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalobcovia 1/ a 2/ pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie nie sú oprávnení uplatňovať si v konaní nároky na zaplatenie zľavy z ceny zájazdu a nároky na imateriálnu ujmu za svojich spolocestujúcich manželov, a to s poukazom na § 5 zákona č. 281/2001 Z.z., ako aj že došlo k preklúzii práva žalobkyne 2/ v časti uplatneného nároku na zaplatenie jej zľavy z ceny zájazdu. Taktiež je z jeho rozhodnutia zrejmé, že žalobcom 1/ a 2/ nemožno priznať nárok na imateriálnu ujmu, a to s poukazom na absenciu špeciálnej právnej úpravy náhrady nemajetkovej ujmy za stratu radosti z dovolenky, keďže ustanovenia § 741a až § 741k Občianskeho zákonníka obsahujú osobitnú úpravu zmluvy o obstaraní zájazdu, a preto nemožno zamieňať ich nárok podľa ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka s nárokmi žalobcov 1/ a 2/, k čomu dovolací súd poznamenáva, že tento nárok potom podlieha preklúzii podľa § 741a až § 741k Občianskeho zákonníka. V neposlednom rade je potom z jeho rozhodnutia zrejmé, že žalobcovi 1/ nemožno priznať zľavu za sťahovanie, resp. náhradu za stratu času, pretože si ju v prekluzívnej lehote reklamáciou neuplatnil. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 C.s.p. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňujú a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací

súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 C.s.p., v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

20. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

21. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ neopodstatnene namietajú, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.).

22. Dovoláním je napadnutý aj II. výrok rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorou bol rozsudok súdu prvej inštancie v časti nároku žalobcu 1/ na zaplatenie sumy 251,61 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 251,61 eur od 19. októbra 2014 do zaplatenia a vo výroku III. zrušený a vec vrátená v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Tento výrok, i keď je obsiahnutý vo výrokovej časti rozsudku, má povahu uznesenia (por. § 392 C.s.p.).

23. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého (kasačné, procesné) uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje (por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 148/2013, 4 Cdo 99/2017, 3 Cdo 236/2016). Tieto právne názory sú zastávané aj v odbornej právnickej literatúre (por. publikáciu Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1353-1356).

24. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 19/2017, ktorého právna veta znie : „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nesmeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku“.

25. Treba zdôrazniť, že samotná povaha zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu o zrušení rozhodnutia

súdu prvej inštancie a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie otvára strane sporu možnosť v pokračujúcom konaní uplatniť všetky svoje procesné práva, vrátane práv na využitie riadnych, prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

26. V neposlednom rade najvyšší súd konštatuje, že uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu potvrdzujúcim alebo zmeňujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie (viď aj publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1380 a 1381).

27. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 C.s.p. a ani podľa § 421 ods. 1 C.s.p. prípustné; nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí a ani o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že v časti nároku žalobcu 1/ na zaplatenie sumy 251,61 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 251,61 eur od 19. októbra 2014 do zaplatenia a s ním súvisiaceho nároku na náhradu trov konania bolo po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom v tejto časti následne rozhodnuté rozsudkom súdu prvej inštancie z 15. mája 2019 č. k. 27 C 273/2014 - 324, ktorý zatiaľ nenadobudol právoplatnosť, nakoľko voči nemu žalobca 1/ podal odvolanie.

28. Žalobcovia prípustnosť podaného dovolania voči rozsudku odvolacieho súdu v časti druhého výroku, ktorým vo zvyšnej časti výrok II. a výrok IV. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, vyvodzujú aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobcovia uviedli všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa ich názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom s tým, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázky: a/ možnosti vymáhania nárokov zo zmluvy o obstaraní zájazdu aj za svojich spolucestujúcich (manželov), b/ možnosti domáhania sa nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky v prípade 50 % vadného poskytnutia služieb a možnosti domáhania sa nároku za stratu času pri sťahovaní sa, a c/ posúdenia, že dovolateľom nemôže byť na ťarchu nesprávne vyplnený reklamačný formulár, kde nie sú uvedení aj ich spolucestujúci (manželia). Dovolatelia odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (v otázke možnosti vymáhania nárokov zo zmluvy o obstaraní zájazdu aj za svojich spolucestujúcich manželov) dôvodili poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 258/2010, 3 Cdo 488/2015 a 4 Cdo 468/2014, na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 747/2015, 33 Cdo 3551/2013, 25 Cdo 271/2012, či na viaceré rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky.

29. Podľa § 422 ods. 1 C.s.p. dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

30. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy.

31. V preskúmvanej veci sa každý zo žalobcov (žalobca 1/ a žalobkyňa 2/) domáha proti žalovanej nárokov z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu (zľava z ceny zájazdu a imateriálna ujma - strata radosti z dovolenky), a to za seba, ako aj za svojich spolucestujúcich manželov, hoci z formálneho hľadiska uplatnených oboma žalobcami v jednom spoločnom podaní (avšak v petite vyjadrené v dvoch samostatných nárokoch), ktorých dôvodnosť je súd povinný skúmať vo vzťahu ku každému zo žalobcov osobitne, ako aj o každom z nich rozhodnúť osobitne, lebo je viazaný návrhom a rozhodnutím vo veci samej sa rozhoduje o celom predmete konania (§ 212 ods. 2 veta prvá C.s.p.).

32. Nárok z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu je vzťahom nielen majetkovým, ale v prípade imateriálnej ujmy - straty radosti z dovolenky aj vzťahom osobným, ktorý je zo svojej povahy viazaný len na konkrétne určené subjekty, ktoré sú zároveň nezameniteľné. Z toho teda vyplýva, že súd je povinný skúmať každý uplatnený nárok z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu (zľavu z ceny zájazdu a imateriálnu ujmu - stratu radosti z dovolenky) vždy individuálne a diferencovane, v skutkových okolnostiach každého konkrétneho vzťahu medzi objednávateľom zájazdu (§ 5 zákona č. 281/2001 Z.z.) a cestovnou kanceláriou. Pokiaľ súd zistí dôvodnosť alebo nedôvodnosť uplatneného nároku z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu jedného zo žalobcov, nemá toto zistenie žiadny vplyv na dôvodnosť príp. nedôvodnosť uplatneného nároku z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu iným žalobcom. To znamená, že každý zo žalobcov uplatňujúci nároky z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu je aktívne vecne legitimovaný subjekt na uplatnenie svojho nároku, ako aj oprávnená osoba na podanie opravného prostriedku.

33. V danom spore sa každý zo žalobcov nároku z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu (zľavy z ceny zájazdu a imateriálnej ujmy - straty radosti z dovolenky) domáhali v spoločnej žalobe (aj za svojich spolucestujúcich manželov), resp. - pokiaľ ide o dovolacie konanie - v jednom spoločnom dovolaní. So zreteľom na uvedené táto skutočnosť neznamená, že ide o jeden spoločný a totožný nárok, ale práve naopak, nič nemení na tom, že sa jedná o štyri individuálne nároky (uplatnené nielen za žalobcov, ale aj ich spolucestujúcich manželov), spôsobilé byť samostatným predmetom súdneho konania, pričom o každom z nich je súd povinný rozhodnúť. Pokiaľ sú napadnuté opravným prostriedkom, každý z nich je osobitným čiastkovým predmetom opravného konania a vo vzťahu ku každému z nich sa prípustnosť podaného opravného prostriedku a jeho dôvodnosť posudzuje osobitne, a to bez ohľadu na to, či podanie, ktoré je podľa svojho obsahu opravným prostriedkom, podávajú z formálneho hľadiska všetci žalobcovia spoločne alebo každý samostatne, a takisto bez ohľadu na to, či súd v napadnutom rozsudku rozhodol z hľadiska formálneho vyjadrenia obsahu jeho meritórneho rozhodnutia o uplatnených procesných nárokoch v jednom výroku súčasne alebo o každom z nich v samostatnom (oddelenom) výroku.

34. Z obsahu žaloby vyplýva, že peňažné plnenie bez príslušenstva (úrokov z omeškania) uplatňované žalobcom 1/ predstavuje celkovú sumu 1 031,76 eur s tým, že suma 174,27 eur bola žalobcovi 1/ právoplatne priznaná a v sume 251,61 eur bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie (pozri odseky 22. až 27. tohto uznesenia), t. j. predmetom dovolacieho prieskumu ostáva nárok žalobcu 1/ uplatňovaný celkovo vo výške 605,88 eur a pozostáva z nároku žalobcu 1/ uplatňovaného vo výške 90,- eur (nemajetková ujma - straty radosti z dovolenky) a z nároku manželky žalobcu 1/ uplatňovaného v sume 515,88 eur (pozostávajúca zo samotnej zľavy z ceny zájazdu, straty času sťahovaním a z nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky). Z obsahu žaloby ďalej vyplýva, že peňažné plnenie bez príslušenstva (úrokov z omeškania) uplatňované žalobkyňou 2/ predstavuje celkovú sumu 962,457 eur, ktorá bola rozsudkom súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu v celom rozsahu zamietnutá, t. j. predmetom dovolacieho prieskumu je nárok žalobkyne 2/ uplatňovaný v sume 481,235 eur a nárok manžela žalobkyne 2/ uplatňovaný v sume 481,235 eur s tým, že oba tieto nároky pozostávajú zo samotnej zľavy z ceny zájazdu, zo straty času sťahovaním, z rozdielu z ceny za ubytovanie vo vedľajšej budove a z nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky.

35. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších zmien a doplnení

sumu minimálnej mzdy pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou ustanovenú podľa § 7 a sumu minimálnej mzdy za každú hodinu odpracovanú zamestnancom ustanoví na príslušný kalendárny rok vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) nariadením vlády a podľa § 1 nariadenia vlády č. 321/2013 Z.z. (účinného v priebehu celého kalendárneho roka 2014, teda i v čase doručenia žaloby v prejednávanej veci súdu 20. novembra 2014) suma minimálnej mzdy na rok 2014 sa ustanovuje na 352,- eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou (písm. a/) a 2,023 eur za každú hodinu odpracovanú zamestnancom (písm. b/), pričom dvojnásobok minimálnej mzdy ku dňu podania návrhu na začatie konania na súde prvej inštancie je 704,- eur.

36. Dovolatelia svoje dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. vyvodzujú z nesprávneho právneho posúdenia otázky možnosti vymáhania nárokov zo zmluvy o obstaraní zájazdu aj za svojich spolucestujúcich manželov (otázka a/), t. j. dovolaním je v tejto časti napadnutá suma 515,88 eur pre manželku žalobcu 1/ a suma 481,235 eur pre manžela žalobkyne 2/, pričom u každého zo žalobcov tieto nároky vymáhané za svojich manželov nepresahujú dvojnásobok minimálnej mzdy (704,- eur). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. dovolatelia zároveň vyvodzujú z nesprávneho právneho posúdenia otázky možnosti domáhania sa nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky v prípade 50 % vadného poskytnutia služieb a možnosti domáhania sa nároku za stratu času pri sťahovaní sa (otázka b/), t. j. dovolaním je v tejto časti napadnutá suma 324,36 eur pre žalobcu 1/ a manželku žalobcu 1/ spolu (pozostávajúca zo straty času sťahovaním vo výške 144,36 eur len pre manželku žalobcu 1/ a z nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky vo výške 180,- eur pre žalobcu 1/ a jeho manželku) a suma 436,- eur pre žalobkyňu 2/ manžela žalobkyne 2/ spolu (pozostávajúca zo straty času sťahovaním vo výške 256,- eur pre žalobkyňu 2/ a jej manžela a z nemajetkovej ujmy - straty radosti z dovolenky vo výške 180,- eur pre žalobkyňu 2/ a manžela), pričom u každého zo žalobcov tieto nároky nepresahujú dvojnásobok minimálnej mzdy (704,- eur). V poslednom rade dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. žalobca 1/ vyvodzuje z nesprávneho právneho posúdenia v otázke posúdenia, že dovolateľom nemôže byť na ťarchu nesprávne vyplnený reklamačný formulár, kde nie sú uvedení aj ich spolucestujúci - manželia (otázka c/), t. j. dovolaním je v tejto časti vo vzťahu len k zostávajúcim celkovo uplatňovaným nárokom žalobcu 1/ napadnutá suma 605,88 eur pre žalobcu 1/ a manželku žalobcu 1/, pričom ani tieto nároky nepresahujú dvojnásobok minimálnej mzdy (704,- eur). Výška predmetu dovolacieho konania vo vzťahu ku každému procesnému nároku uplatňovanému žalobcami samostatne, neprevyšuje zákonom stanovenú hranicu majetkového cenzu (ratione valoris) obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. pri peňažnom plnení, a preto je prípustnosť dovolania žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ vo vyššie uvedených dovolacích otázkach v zmysle § 422 ods. 1 písm. b/ C.s.p. vylúčená.

37. Dovolací súd nakoniec pristúpil k posúdeniu dovolania § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. vo vzťahu k žalobkyňi 2/, ktorá nastolila právnu otázku týkajúcu sa posúdenia, že dovolateľom nemôže byť na ťarchu nesprávne vyplnený reklamačný formulár, kde nie sú uvedení aj ich spolucestujúci - manželia (otázka c/) s tým, že predmetom dovolacieho prieskumu je celkový nárok uplatňovaný žalobkyňou 2/ v sume 962,467 eur, ktorý presahuje dvojnásobok minimálnej mzdy (704,- eur). Relevanciu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. má len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 C.s.p.) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, súdy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

38. Podľa § 741i ods. 1 Občianskeho zákonníka cestovná kancelária zodpovedá objednávateľovi za porušenie záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy bez ohľadu na to, či tieto záväzky má splniť cestovná kancelária, alebo iní dodávatelia služieb, ktoré sa poskytujú v rámci zájazdu. Objednávateľ uplatní právo na odstránenie chybné poskytnutej služby bezodkladne, a to u dodávateľa služby alebo u povereného zástupcu cestovnej kancelárie. O uplatnení tohto práva je potrebné urobiť písomný záznam v spolupráci so zástupcom cestovnej kancelárie. Podľa § 741i ods. 2 Občianskeho zákonníka ak nespĺní cestovná kancelária povinnosti vyplývajúce zo zmluvy alebo z tohto zákona riadne a včas, musí objednávateľ uplatniť svoje právo písomne v cestovnej kancelárii bezodkladne, najneskôr však do troch

mesiacov od skončenia zájazdu, alebo v prípade, že sa zájazd neuskutočnil, odo dňa, keď sa mal zájazd skončiť podľa zmluvy, inak právo zaniká. Na uznanie nárokov pri chybne poskytnutej službe objednávateľ predloží písomný záznam urobený podľa odseku 1. Podľa § 741i ods. 3 Občianskeho zákonníka ak je uzatvorenie zmluvy sprostredkované inou cestovnou kanceláriou alebo cestovnou agentúrou, platia lehoty podľa odseku 2, ak si objednávateľ uplatnil svoje práva v sprostredkujúcej cestovnej kancelárii alebo v cestovnej agentúre.

39. Podľa § 5 zákona č. 281/2001 Z.z. objednávateľ je a/ osoba, ktorá uzatvorí s cestovnou kanceláriou zmluvu o zájazde, b/ osoba, v ktorej prospech sa zmluva o zájazde uzatvorila, c/ osoba, na ktorú sa zájazd previedol za podmienok podľa Občianskeho zákonníka.

40. V danom prípade na základe vykonaného dokazovania súdy konštatovali, že reklamačné protokoly z 31. augusta 2014 boli spísané (bez vyčíslenia) žalobcom 1/ a manželom žalobkyne 2/ a podpísané boli výlučne žalobcom 1/, manželom žalobkyne 2/ a delegátkou, avšak spolucestujúca - manželka žalobcu 1/, ktorá je rovnako objednávateľkou zájazdu, a žalobkyňa 2/ si svoje právo z titulu vadne poskytnutého plnenia voči žalovanej v prekluzívnej lehote neuplatnili. Na základe uvedeného v časti uplatneného nároku žalobkyňou 2/ s poukazom na § 5 zákona č. 281/2001 Z.z. považovali žalobu za nedôvodnú, keď dospeli k záveru, že samotný nárok žalobkyne 2/ zanikol jeho neuplatnením žalobkyňou 2/ v prekluzívnej lehote podľa § 741i ods. 2 Občianskeho zákonníka a zároveň, keďže spolucestujúci žalobkyne 2/ nie je stranou tohto sporu, žalobkyňa 2/ nie je aktívne vecne legítimovaná na vymáhanie nárokov za jej spolucestujúceho - manžela (s poukazom na R 14/1978). Dovolací súd k tomu poznamenáva, že pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania zisťuje existenciu aktívnej vecnej legítimácie, rieši aj skutkové otázky. Výsledkom tejto činnosti súdu sú aj skutkové zistenia a z nich vyvedené aj skutkové (nie len právne) závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nepredstavuje právne posúdenie. Tento skutkový záver súdov nemožno v dovolacom konaní úspešne spochybníť - dovolací súd je totiž viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C.s.p.), a to aj vtedy, keď je v dovolaní spochybňovaný (aj) skutkový stav zistený odvolacím súdom. Najvyšší súd preto v danom dovolacom konaní vychádzal zo skutkového zistenia odvolacieho súdu, že žalobkyňa 2/ (ako jeden z objednávateľov zájazdu) si v prekluzívnej lehote nároky voči žalovanej neuplatnila a spolucestujúci - manžel žalobkyne 2/ (ako jeden z objednávateľov zájazdu) si síce svoje nároky voči žalovanej uplatnil v prekluzívnej lehote, avšak nie na súde.

41. Žalobkyňa 2/ vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. ňou zadefinovaná právna otázka (dovolateľom nemôže byť na ťarchu nesprávne vyplnený reklamačný formulár, kde nie sú uvedení aj ich spolucestujúci - manželia) by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo jej návrhu na výkon rozhodnutia vyhovie. I keď bolo v konaní preukázané, že spolucestujúci - manžel žalobkyne 2/ nároky z vadného plnenia zo zmluvy o obstaraní zájazdu uplatnil v prekluzívnej lehote, t. j. včas, avšak žalobkyňa 2/ svoju otázku nastolila v situácii, v ktorej zamietnutie jej žaloby opodstatňoval samotný skutkový záver súdu, že žalobkyňa 2/ (ako jeden z objednávateľov zájazdu) si v prekluzívnej lehote svoje nároky voči žalovanej neuplatnila a spolucestujúci - manžel žalobkyne 2/ (ako jeden z objednávateľov zájazdu) si svoje nároky voči žalovanej neuplatnil na súde. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala absencie aktívnej vecnej legítimácie žalobkyne 2/ na podaní tejto žaloby za jej manžela a zároveň zániku nároku žalobkyne 2/ z dôvodu preklúzie práva, na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Prítom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán. Dovolací súd preto k záveru, že otázka nastolená oprávnenou v dovolaní nemá v okolnostiach daného konania (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

42. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ v časti, v ktorej namietali

vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a čiastočne v časti, v ktorej žalobca 1/ namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. v otázkach a/, b/, c/ uvedených v bode 28. tohto uznesenia a v ktorej žalobkyňa 2/ namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. v otázkach a/, b/ uvedených v bode 28. tohto uznesenia, odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a zároveň čiastočne v časti, v ktorej žalobkyňa 2/ namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. v otázke c/ uvedenej v bode 28. tohto uznesenia, odmietol podľa § 447 písm. f/ C.s.p. ako neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

43. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

44. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.